

Het Ommaya reservoir

De inhoud van deze folder komt uit de Patient Journey App. Daarom kan het zijn dat sommige verwijzingen in deze folder niet juist zijn omdat zij naar een mogelijkheid in de app verwijzen. Om de informatie zo goed mogelijk te kunnen bekijken is het downloaden van onze app via de app store of google play store aan te raden. Deze app is gratis. Doorloop de volgende stappen om de app in gebruik te nemen:

- 1 Zoek naar Patient Journey in de App Store / Google Play of scan de QR code.
- 2 Download de app
- 3 Accepteer de push notificaties
- 4 Zoek naar ETZ behandelwijzer
- 5 Selecteer de juiste behandeling en druk op 'Start'.

Algemene informatie

Welkom

Welkom in de app van het ETZ. De informatie in deze app is bedoeld voor mensen waarbij een Ommaya-reservoir geplaatst wordt in het hoofd.

Meer informatie over: ETZ

Het ETZ is een topklinisch opleidingsziekenhuis en traumacentrum. Met drie locaties in Tilburg en Waalwijk is ETZ hét ziekenhuis voor alle inwoners van de regio Midden-Brabant, maar ook (ver) daarbuiten. Omdat iedere patiënt uniek is, bieden we zorg op maat. Wij gaan in gesprek met patiënten over wat zij voelen, denken en vinden. 'Oog voor jou' noemen we dat. Zo helpen we patiënten om samen met hun specialist de best passende behandeling te kiezen. Op deze wijze leveren wij onze patiënten zorg die Buitengewoon is.

Er is met u besproken dat u een Ommaya-reservoir in het hoofd gaat krijgen. Gedurende de behandeling krijgt u veel informatie. Het is niet eenvoudig al deze informatie in één keer te onthouden. Deze app is bedoeld als aanvulling op en ter ondersteuning van de mondelinge informatie die u krijgt van uw zorgverleners. Daarnaast is het een hulpmiddel om u voor te bereiden op gesprekken en om uw eigen vragen/opmerkingen alvast te noteren. Ook voor uw naasten kan het nuttig zijn om deze informatie te lezen. Aarzel niet contact met ons op te nemen als u vragen heeft of wanneer u ergens niet tevreden over bent. Wij zijn er om u te helpen. Wij wensen u de komende periode veel sterkte toe.

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis)

Het TweeSteden ziekenhuis (TSz) en het St. Elisabeth Ziekenhuis (EZ) zijn per 14 augustus 2013 bestuurlijk gefuseerd. De werknaam is tegenwoordig Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (ETZ). Het bestuurlijk samengaan van onze ziekenhuizen levert zowel op medisch kwalitatief

als op financieel gebied een positieve bijdrage aan de zorg in de regio, met als uitgangspunt 'Dichtbij wat kan, centraal wat moet'. De neurochirurgische zorg binnen het ETZ wordt op 1 locatie aangeboden (Elisabeth) wat betreft de opname, operatie en het polikliniek bezoek.

MijnETZ - Patiëntenportaal

Veilig toegang tot uw Persoonlijk Digitaal Patiëntendossier

Regelt u uw zaken graag digitaal? [MijnETZ](#) geeft u toegang tot uw medische dossier in ons ziekenhuis. De eerste keer moet u zich aanmelden met een activatiecode.

→ [Klik hier om naar het patiëntenportaal 'Mijn ETZ' te gaan](#)

Neurochirurgisch centrum Brabant

Neurochirurgie houdt zich bezig met operaties aan het zenuwstelsel (hersenen en wervelkolom). Het ETZ is hét neurochirurgisch centrum in Nederland: patiënten komen uit heel Nederland naar Tilburg.

Ruim 60 jaar staat - voorheen het St. Elisabeth Ziekenhuis en nu het ETZ - bekend om zijn neurochirurgische zorg, mede dankzij het [Gamma Knife Centrum Tilburg](#), waar we unieke radio chirurgische behandeling aanbieden. Neurochirurgische zorg wordt aangeboden in het Neurocentrum op ETZ Elisabeth.

Behandelaars

De volgende neurochirurgen zijn werkzaam in het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis

-[Dr Al-Khawaja](#)

-[Dr Ardon](#)

-[Dr de Boer](#)

-[Dr Brouwers](#)

-[Dr Burhani](#)

-[Dr Depauw](#)

-[Dr Lamers](#)

-[Dr Lie](#)

-[Dr Nachtergaele](#)

-[Dr van der Pol](#)

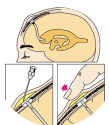
-[Dr Rutten](#)

-[Dr Verfaillie](#)

-[Dr Verheul](#)

Informatie over het Ommaya-reservoir

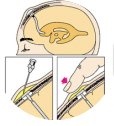
Wat is een Ommaya-reservoir?

Een Ommaya-reservoir bestaat uit een drain en een reservoir.

De drain is een kunststof slangetje waarvan het ene uiteinde in een van de hersenkamers (met hersenvocht gevulde ruimtes centraal in de hersenen) wordt geplaatst. Het andere uiteinde wordt aangesloten op een klein reservoir dat direct onder de huid van de schedel geplaatst wordt.

Waarom krijgt u een Ommaya-reservoir?

Wanneer het reservoir geplaatst is, kan eenvoudig met een dun naaldje hersenvocht worden afgenomen en kunnen medicijnen (bijvoorbeeld chemotherapie) worden toegediend. Daar voelt u dan bijna niets van.

Wat houdt de ingreep in?

De operatie vindt slechts in uitzonderlijke gevallen onder lokale verdoving plaats en zal meestal onder algehele anesthesie plaatsvinden. Na uitvoerige desinfectie van de huid wordt de huid afgedekt met steriele doeken. De neurochirurg maakt een half ronde snede in de hoofdhuid meestal aan de rechterkant vooraan in de behaarde hoofdhuid. Vaak is het nodig om een geringe hoeveelheid haar te verwijderen. De huid zal vervolgens worden omgekapt en het botvlies wordt opzij geschoven waarna met een speciale boor een opening in de schedel zal worden gemaakt. Het hersenvlies dat zich hieronder bevindt, wordt vervolgens zorgvuldig geopend en de neurochirurg zal de hersenen kunnen zien.

Meer informatie over: Wat houdt de ingreep in?

Met behulp van neuro-navigatie of aan de hand van een eerdere hersenscan zal het slangetje worden ingebracht in de voorste rechter hersenvocht-kamer welke in verbinding staat met de 3 overige hersenvocht-kamers. Het is nu ook mogelijk hersenvocht af te nemen of eventueel druk in het hoofd te meten. Hierna zal het reservoir worden verbonden met het slangetje en wordt het reservoir over het gat in de schedel geplaatst. Het botvlies en de onderhuid worden hier overheen gesloten en daarna wordt ook de halfcirkelvormige snede in de huid gesloten met hechtingen. De operatie duurt ongeveer een half uur.

Mogelijke problemen

Bij elke operatieve ingreep bestaat een risico op mogelijke problemen. Uw behandelend arts heeft mogelijke problemen al met u besproken. Als u hierover nog vragen hebt, kunt u deze altijd aan uw behandelend arts stellen.

Meer informatie over: Mogelijke problemen die kunnen voorkomen

Wondinfectie,
Loslatende wondranden,
Nabloeding.

Nabloeding

Een bloeding in het operatiegebied kan optreden (zeer zelden) en is soms een reden voor een nieuwe operatie. De oorzaak is niet altijd te achterhalen, maar meestal gaat het om een gestoorde bloedstolling of om een belangrijke bloeddrukschommeling.

Loslatende wondranden

Als de wondranden een klein beetje loslaten, kan dit geen kwaad en groeit het gewoon weer dicht. Loslatende wondranden kunnen echter duiden op een beginnende infectie. Als de wondranden over méér dan 1 cm loslaten, of als u het onderhuidse reservoir kunt zien, moet u op het verpleegkundig spreekuur Neurochirurgie de wond laten nakijken.

Wondinfectie

Wondinfectie verraadt zich door roodheid, zwelling, kloppende pijn, en warm aanvoelen van de operatiewond. Enige roodheid en zwelling zijn echter gewoon, omdat ze alleen de tekenen zijn van de weefselreactie op de operatie. Hoewel altijd de uiterste zorg wordt besteed aan het voorkomen van infecties tijdens de operatie, blijkt dit niet altijd te vermijden, vooral bij langdurige of gecompliceerde operaties en bij mensen met een verlaagde weerstand tegen infecties. Uiteraard worden er maatregelen tegen genomen die in de meeste gevallen effect hebben.

Vorbereiding

Ziekenhuisopname in beeld

Om u een idee te geven hoe een opname in het ETZ verloopt wordt er een filmpje gemaakt van opname tot ontslag. Dit filmpje is nog niet klaar op dit moment.

De planning

De medewerkers van de operatieplanning Neurochirurgie regelen de planning van de opnames. U wordt geopereerd door een neurochirurg of arts-assistent in opleiding. U krijgt minimaal 2 dagen vooraf een telefoontje wanneer, hoe laat en op welke afdeling u zich dient te melden.

Meer informatie over: De planning

De wachttijd verschilt per operatie en specialist. Dit kan betekenen dat u niet direct aan de beurt bent nadat u op de wachtlijst bent geplaatst. De wachttijd tot de operatie kan bijvoorbeeld beïnvloed worden door spoedoperaties. Een opname wordt altijd onder voorbehoud gepland. Dat wil zeggen dat op het laatste moment de opname niet door kan gaan i.v.m. bijvoorbeeld een spoedoperatie. De operatiedatum wordt door de operatieplanner Neurochirurgie aan u doorgebeld. Dit wordt minimaal 2 dagen van te voren gedaan. Incidenteel gebeurt het dat het op nog kortere termijn is, bijvoorbeeld als een operatie niet door kan/mag gaan bij een andere patiënt.

Mocht u bloedverdunners gebruiken dan kan het zijn dat u eerder informatie krijgt omtrent uw operatiedatum.

U zult dan ook van de operatieplanner te horen krijgen hoelang u vantevoren moet stoppen met de inname van de bloedverdunners.

Bij vragen over u operatiedatum kunt u mailen naar okplanningnrc@etz.nl

Neurochirurg in opleiding

Tijdens de operatie wordt de neurochirurg meestal geassisteerd door een neurochirurg in opleiding, die onder eindverantwoording van een neurochirurg vaak een deel van de operatie uit voert, afhankelijk van zijn of haar vaardigheidsniveau. Sommige neurochirurgen in opleiding kunnen bepaalde operaties ook zelfstandig uitvoeren, dit gebeurt alleen als het opleidingsteam unaniem heeft vastgesteld dat de neurochirurg in opleiding deze ingreep beheerst. Wilt u hier meer over weten, dan kunt u de folder "Het ETZ als opleidingsziekenhuis"

lezen.

<https://www.etz.nl/ETZWebsite/files/cb/cbdbb534-6964-4fe0-8fc8-4dfb89b89e41.pdf>

Het verpleegkundig spreekuur

Als u in overleg met de neurochirurg voor een operatie hebt gekozen, wordt er een afspraak gemaakt op het verpleegkundig spreekuur op de polikliniek. Dit gesprek is met een verpleegkundige welke ook werkzaam is op de afdeling Neurochirurgie.

Meer informatie over: Het verpleegkundig spreekuur

Enkele weken voordat u opgenomen gaat worden op etage D Neurochirurgie (zie ook de folder [Wegwijs op etage D, Neurochirurgie](#)) krijgt u een afspraak met de verpleegkundige. Tijdens dit gesprek zullen uw wensen tav de opname worden besproken, preoperatieve klachten worden uitgevraagd en er wordt uitleg gegeven over de gang van zaken tijdens de opname en over de verpleegkundige zorg rondom de operatie. Tijdens dit gesprek kan de verpleegkundige u geen operatiedatum vertellen.

Het anesthesiespreekuur

U wordt geopereerd op locatie ETZ Elisabeth. Daarvoor moet u het anesthesiespreekuur bezoeken op de polikliniek Anesthesiologie. U krijgt daarvoor een afspraak toegestuurd op uw huisadres.

Meer informatie over: Pre operatieve screening

Ter voorbereiding op de operatie en verdoving bezoekt u de polikliniek Anesthesiologie. Daar beoordelen verpleegkundig specialisten en physician assistants uw gezondheidstoestand en nemen zij zo nodig maatregelen om uw gezondheid te verbeteren. Ook bespreken zij het anesthesiebeleid met u en beantwoorden zij uw vragen over de verdoving.

Soms zal het nodig zijn aanvullend onderzoek te laten doen. Vaak kan dit dezelfde dag nog, in sommige gevallen moet u op een later tijdstip nog een keer terugkomen. Er wordt geprobeerd om afspraken zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

U kunt u op het bezoek voorbereiden door thuis al na te denken over uw medische voorgeschiedenis, allergieën, operaties en eventuele anesthesieproblemen bij uzelf of in uw familie. Schrijf vragen die u hebt op, zodat u ze niet vergeet te stellen tijdens het gesprek.

Het is belangrijk dat u eventuele medicijnen of een actueel medicijnoverzicht meeneemt, wanneer u de polikliniek Anesthesiologie bezoekt. Dat geldt ook voor middelen die u zonder recept bij apotheek of drogist of via internet koopt. Voorafgaand aan het gesprek met de verpleegkundig specialist of physician assistant brengt een apothekersassistente uw eventuele medicijngebruik met u in kaart.

Wat is anesthesie?

Anesthesie betekent letterlijk gevoelloosheid. Dit houdt in dat de anesthesioloog er samen met de anesthesiemedewerker voor zorgt dat u de operatie of het onderzoek zonder pijn en op een prettige en veilige wijze doorstaat. Tevens waken zij met behulp van geavanceerde apparatuur tijdens de ingreep continu over uw lichamelijke toestand.

Er zijn verschillende vormen van anesthesie. Grofweg wordt een onderscheid gemaakt in algehele anesthesie (narcose) en regionale anesthesie (verdoving van een gedeelte van het lichaam). Bij de keuze voor de ene of de andere techniek wordt onder andere rekening gehouden met uw voorkeuren, met uw gezondheidstoestand en met de aard en duur van de operatie.

Vormen van verdoving

Algehele anesthesie

In het geval van algehele anesthesie (ook wel narcose genoemd) bent u tijdens de operatie of het onderzoek geheel buiten bewustzijn. De anesthesioloog brengt u in slaap door toediening van medicijnen via een infuusnaald; het in slaap vallen gaat heel snel. Terwijl u onder narcose bent, bewaken de anesthesioloog en anesthesiemedewerker onder andere uw hartslag, bloeddruk en ademhaling. Afhankelijk van uw gezondheidstoestand en van de zwaarte van de operatie, worden lichaamsfuncties nog uitgebreider bewaakt.

Door het toedienen van medicijnen en infuusvloeistoffen tijdens de operatie wordt uw conditie op peil gehouden en voelt u geen pijn. Tijdens de narcose ademt u door een buisje dat in de luchtpijp of keelholte is ingebracht. Dit buisje wordt ingebracht als u net onder narcose bent en wordt door de anesthesioloog verwijderd wanneer u wakker wordt gemaakt. U merkt weinig of niets van deze handelingen.

Regionale anesthesie

Er zijn verschillende vormen van regionale anesthesie. Welke vorm toegepast kan worden is afhankelijk van de aard en duur van de operatie.

1. Spinale anesthesie

Via een prikje in uw rug wordt een verdovende vloeistof ingebracht die uw onderlichaam voor 2 tot 6 uur verdooft. De pijn van deze 'ruggenprik' is vergelijkbaar met het prikken van een infuus. Omdat de zenuwen naar uw spieren tijdelijk zijn uitgeschakeld, is het vaak niet mogelijk om uw benen te bewegen. Deze verdoving maakt het mogelijk om operaties onder de navel uit te voeren.

2. Epidurale anesthesie

Door middel van een prik in de rug (die vooraf plaatselijk wordt verdoofd) wordt een slangetje in de rug ingebracht. Via dit slangetje, waar u gewoon op kunt liggen, wordt de verdovingsvloeistof toegediend. Deze manier van verdoven wordt toegepast als pijnbestrijding bij bevallingen en bij sommige operaties.

Oproep operatiedatum

U wordt door een medewerker van de operatieplanning Neurochirurgie gebeld wanneer de operatiedatum is. De medewerker vertelt u ook hoe laat u zich mag melden en op welke afdeling dat is. Tevens wordt aan u doorgegeven vanaf hoe laat u niets meer mag eten en drinken.

Belangrijk: stoppen met bloedverdunnende middelen

Als u bloedverdunnende middelen gebruikt (waaronder bijvoorbeeld: Acetylsalicylzuur Cardio , Ascal®, Aspirine®, Marcoumar®, Plavix®, Pradaxa® of Acenocoumarol) dan dient u hiermee voor de operatie te stoppen. U wordt hier tijdig over geïnformeerd door de operatieplanner van Neurochirurgie.
Bent u niet zeker of u bloedverdunners gebruikt, neem dan contact op met uw huisarts of apotheek.

Nuchter zijn

Het is erg belangrijk dat u nuchter bent voor de ingreep. Een lege maag voorkomt verslikken tijdens of direct na de operatie en voorkomt deels dat u misselijk bent of gaat braken na de operatie.
Van de operatieplanner Neurochirurgie krijgt u te horen vanaf welk tijdstip u nuchter moet zijn.

Meer informatie over: Nuchter zijn

Nuchter zijn als u op de dag **van** opname geopereerd wordt.

Wij hanteren de zogenaamde 6-2 regel. Dit houdt in dat u tot **6 uur** voor het tijdstip van de opname mag eten en drinken. En dat u **2 uur** voor het tijdstip van de opname alleen nog 'lichte dranken' mag drinken. Hiermee bedoelen wij water en (liever nog dan water) heldere suikerhoudende dranken zoals: appelsap, ranja, thee of koffie met suiker (melkproducten zijn niet toegestaan).

Het niet opvolgen van deze 6-2 regel kan uw gezondheid schaden en leiden tot uitstel van operatie of onderzoek.

Afhankelijk van uw gezondheid en het soort operatie kan van bovenstaande richtlijnen worden afgeweken.

Dit bespreken we met u tijdens uw bezoek op de polikliniek Anesthesiologie.

Een slokje water drinken om medicijnen in te nemen is wel toegestaan.

Op de polikliniek Anesthesiologie is met u besproken welke medicijnen wel of niet ingenomen mogen worden.

Deze informatie vindt u terug op de bezoekerssamenvatting.

Tandenpoetsen is geen bezwaar.

Verdere informatie kunt u vinden in de folder als ['als u een ingreep onder anesthesie moet ondergaan'](#).

Wat kunt u meenemen naar het ziekenhuis

De volgende zaken kunt u meenemen naar het ziekenhuis.

Meer informatie over: Wat kunt u wel en niet meenemen?

Benodigheden die u mee naar het ziekenhuis kunt nemen:

- Ochtendjas,
- Nachtkleding,
- Ondergoed,

- Toiletpullen,
- Gebittenbakje,
- Makkelijke schoenen (goed ingelopen),
- Makkelijk zittende kleding, zodat u niet de hele dag in de pyjama hoeft te lopen,
- Rollator als u dat hulpmiddel thuis al gebruikte,
- Medicijnen in originele verpakking,
- Geld (voor het winkeltje eventueel),
- Leesboek of tijdschriften,
- Mobiele telefoon (heeft u die niet, kunt u gebruik maken van de afdelingstelefoon).

Wat kunt u beter niet meenemen:

- Veel geld,
- Pantoffels die erg los zitten,
- Sieraden,
- Waardevolle papieren, betaalcheques, pasjes.

Opname

Vorbereitung op de dag van de opname

Voordat u naar de naar het ziekenhuis komt en zodra u op de afdeling komt , kunt u zich goed voorbereiden met de volgende stappen:

Meer informatie over: Vorbereitung op uw operatie

U kunt het volgende zelf doen of samen met de verpleegkundige:

Wat u zelf kan doen.

Op de afdeling:

Net voor de operatie.

Samen met de verpleegkundige:

Dag van opname, de operatiedag

Voor veel patiënten geldt dat de opnamedag de operatiedag is.

Meer informatie over: Dag van opname, de operatiedag

In sommige gevallen vindt de opname een dag eerder plaats om bijvoorbeeld speciale voorbereidingen te

kunnen treffen of omdat de thuissituatie een opname op de dag van de operatie niet toelaat. (vervoer, reisafstand, te veel zorg 's morgens vroeg, etc.)

Als u op de dag van de operatie wordt opgenomen, kunt u verwacht worden vanaf 06.45 uur. U krijgt de exacte informatie van de operatieplanner Neurochirurgie.

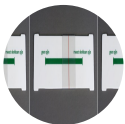
- Voor het plaatsen van een Ommaya-reservoir wordt u 2 dagen in het ziekenhuis opgenomen.
- U komt nuchter naar het ziekenhuis.
- U wordt op de dag van opname op de afgesproken tijd bij etage D, Neurochirurgie verwacht. Hier wordt u ontvangen door een verpleegkundige.
- De verpleegkundige informeert u over de gang van zaken op de verpleegafdeling.
- De verpleegkundige kijkt samen met u of er nog zaken zijn veranderd sinds het gesprek met de verpleegkundige op de polikliniek Neurochirurgie.
- **Breng vooral uw medicijnen mee in de originele verpakking.**
- U krijgt een ontslaggesprekje enkele uren na de operatie.

Binnenkomst voor 7.00 uur ETZ Elisabeth

Als u om 6.45 uur aanwezig moet zijn op **locatie ETZ Elisabeth**, dan kunt u via de Spoedeisende Hulp ingang naar binnen. De hoofdingang is dan namelijk nog niet open. De auto moet u echter wel gewoon op het hoofdparkeerterrein parkeren en niet bij de Spoedeisende Hulp.

Omgaan met de pijn

Pijn speelt een belangrijke rol bij een operatie. Pijn is een ingewikkeld verschijnsel. Er zitten zowel lichamelijke als emotionele en sociale kanten aan. De beleving van pijn en de hevigheid van pijn is afhankelijk van meerdere factoren. Het is belangrijk dat wij rekening houden met alle factoren die invloed hebben op uw pijn. Op die manier kunnen wij u de pijnbehandeling geven die het beste bij u past.

Het meten van pijn

Zowel op de dag van de operatie als de dag daarna, zullen wij uw pijn meten. Dat gebeurt door middel van een zogenaamd pijnmeetlatje. Op bovenstaande foto staat een lijn met aan de ene kant de tekst: geen pijn en aan de andere kant: heel veel pijn. Wij vragen u op deze lijn aan te geven hoeveel pijn u heeft. Aan de hand daarvan kan de verpleegkundige of arts uw pijnmedicatie bepalen of aanpassen.

Voor de operatie

Korte tijd voordat u naar de operatiekamer gaat:

- **Wordt u gevraagd om te plassen op het toilet,**
- **Een operatiehemd aan te trekken,**
- **Sieraden uit te doen,**
- **Eventueel gebitsprothese uit te doen.**

Vervolgens geeft een verpleegkundige u een medicijn ter voorbereiding op de narcose. Hierna wordt u naar de operatiekamer gebracht. Daar maakt u kennis met de anesthesioloog. Op de operatiekamer krijgt u een infuus en wordt de narcose toegediend.

De operatie

Op de operatiekamer wordt u geopereerd onder volledige narcose. De neurochirurg kan u ongeveer vertellen hoelang de operatie gaat duren en wanneer u weer terug op de verpleegafdeling bent.

Direct na de operatie

Na de operatie gaat u met bed naar de uitslaapkamer.

Meer informatie over: Direct na de operatie

- Het is normaal dat u na de operatie wondpijn hebt. U kunt ook misselijk zijn. U krijgt voor beide klachten medicijnen.
- Na de operatie hebt u een infuus in uw arm. Dit infuus blijft u een tijdje houden. Het infuus wordt pas afgekoppeld als het drinken goed gaat.
- Op de wond zit een pleister.
- Zodra u weer voldoende wakker bent en uw toestand het toelaat, wordt u met toestemming van de anesthesioloog terug naar de verpleegafdeling gebracht.

Na de operatie

Als u weer naar de verpleegafdeling bent gebracht:

- **Worden uw vitale functies, zoals ademhaling, circulatie (hartritme en bloeddruk) en bewustzijn goed bewaakt. De verpleegkundige voert ieder uur deze controles uit.**
- **Mag u weer drinken en eten.**
- **Moet u na 4 uur al een keer hebben geplast. Lukt dat niet, dan wordt u blaas met een slangetje (katheter) eenmalig gelegegd.**
- **Hebt u gedurende 6 uur bedrust.**
- **Hoeft u niet plat in bed te liggen.**
- **Na 6 uur stoppen de controles en mag u weer langzaam uit bed komen .**
- **Krijgt u een injectie bij de navel om trombose (bloedstolsels) te voorkomen.**

Meer informatie over: Na de operatie

Na de operatie kunt u pijn voelen bij het wondje. Hiervoor krijgt u pijnstillende medicijnen toegediend. Voor meer informatie hierover kunt u meer lezen in de folder [pijnmeting](#). Het wondje van de operatie kan enkele dagen tot weken gevoelig blijven. Bij sommige mensen duurt dit langer.

Ontslaggesprek

Omdat u morgen weer met ontslag gaat, hebt u vandaag een ontslaggesprek met de verpleegkundige.

Meer informatie over: Ontslaggesprek

Tijdens het ontslaggesprek wordt u voorbereid op het naderende ontslag. Uiteraard is het mogelijk dat uw partner of naaste hierbij aanwezig is. In dit gesprek komen een aantal vaste punten naar voren en heeft u de mogelijkheid om vragen te stellen.

Herstel

Eerste dag na de operatie

- **Vandaag mag u zelf douchen of verzorgen aan de wastafel, als u hierbij problemen ondervindt helpt de verpleegkundige u hierbij.**
- **De verpleegkundige controleert de wond en geeft u een schone pleister.**
- **U mag vandaag met ontslag.**

Ontslag

Voor het ontslag

Voordat u naar huis gaat worden er nog een aantal zaken geregeld.

Meer informatie over: Voor het ontslag

- Er wordt een controle afspraak gemaakt bij de neurochirurg (datum ongeveer 6-8 weken na de operatie).
- Als u niet-oplosbare hechtingen hebt, wordt er een afspraak gemaakt op het verpleegkundig spreekuur om deze te laten verwijderen.
- De ontslagbrief voor de huisarts wordt digitaal opgestuurd.
- Er wordt een digitaal recept naar de thuisapotheek gestuurd, voor eventuele medicijnen die u moet blijven innemen.
- U krijgt ook zorginstructies.

Apotheek

Als u een digitaal recept heeft gekregen, kunt u de medicijnen in de thuisapotheek ophalen.

Meer informatie over: Apotheek De Leij

Soms wordt in overleg met u het recept naar de apotheek in **ons** ziekenhuis gestuurd. Doordat deze apotheek gekoppeld is met veel andere apotheken in de regio, kunnen ze hier via een computerkoppeling direct uw medicijngebruik bekijken en het recept dat digitaal aangeboden wordt verwerken met de actuele gegevens. Deze gegevens worden op de computer in de apotheek bewaard.

Als u niet bent ingeschreven in een van deze apotheken, kunt u toch hier terecht. Ze beschikken dan echter niet over uw gegevens. **U heeft dan altijd een inschrijvingsbewijs nodig van de zorgverzekeraar.**

Ook kunnen ze dan niet direct nagaan of uw nieuwe medicijnen wel bij uw bestaande medicatie passen. Om uw medicijngebruik zo compleet mogelijk te houden, faxen ze het aangeboden recept, na uw toestemming, door naar uw eigen apotheek. Deze is daardoor ook op de hoogte van het aangeboden recept.

Dus: Een patiëntenpasje van het ziekenhuis wordt niet geaccepteerd, wel uw inschrijvingsbewijs van de zorgverzekeraar. Ook moet u uw BSN nummer kunnen overleggen aan de apothekersassistenten. Dan kunnen zij u beter van dienst zijn.

Apotheek DeLeij in ETZ Elisabeth is geopend:

- Maandag tot en met vrijdag: 8.30-17.30 uur
- Zaterdag: 09.00-13.00 uur
- Zon- en feestdagen: gesloten

Telefoon: 013-5070854

Fax: 013-5070859

Mail: info@apotheekdeleij.nl

Adviezen voor thuis

Het is na de operatie belangrijk voor uw herstel dat u de leefregels en adviezen volgt.

Meer informatie over: Adviezen voor thuis

Activiteit en rust

U mag vrij bewegen, maar het is raadzaam uw conditie gedurende de eerste tijd weer langzaam op te bouwen. Druk op het hoofd moet vermeden worden. U mag niet bukken met het hoofd voorover, u mag dus wel bukken als u daarbij door de knieën buigt met het hoofd recht. U mag niet zelf autorijden.

Het verrichten van werkzaamheden

Geen beperkingen.

Rijgeschiktheid

Een aandoening aan de hersenen kan gevolgen hebben voor de rijvaardigheid.

Daarom adviseren wij u om gedurende zes weken na de operatie voorzichtig te zijn met deelname aan het verkeer en geen auto te rijden.

Na deze zes weken is het in Nederland zo geregeld dat de verantwoordelijkheid bij de patiënt zelf ligt om te beoordelen of het veilig is om auto te rijden.

Indien u na 6 weken nog klachten ervaart is het niet verstandig auto te rijden.

Houden de klachten aan dan kunt u hiervoor een "Eigen verklaring" aanvragen bij het CBR (tegen een financiële vergoeding).

Het CBR zal bepalen of er een aanvullende gezondheidskeuring nodig is.

Uw neurochirurg doet hierover dus geen verdere uitspraken.

Wel willen wij u erop wijzen dat de concentratie en het reactievermogen verminderd kunnen zijn na een hersenoperatie en op deze manier van invloed kunnen zijn op uw rijvaardigheid.

Voor meer informatie verwijzen wij naar:

[Gezondheidsverklaring - CBR](#)

[Hersenoperaties en verkeer - NVvN](#)

De wond

Twee dagen na de operatie mag de pleister van de wond af en hoeft er geen schone pleister op, mits de wond droog is.

Drie dagen na de ingreep mag u uw haren weer wassen met een milde shampoo. U moet nog wel voorzichtig zijn met de tere hoofdhuid. Zo is het beter uw hoofd niet bloot te stellen aan fel zonlicht of extreme kou. U kunt dan last krijgen van hoofdpijn.

Meer informatie over: Wondproblemen

Bij de volgende wondproblemen moet u contact opnemen met de polikliniek Neurochirurgie:

- Abnormale zwelling van de wond,
- Opengesprongen wond,
- Pus uit de wondjes.

Wanneer moet u contact opnemen met de polikliniek Neurochirurgie?

Als u één van de volgende symptomen merkt, moet u contact opnemen met de polikliniek Neurochirurgie:

- Hoge koorts
- Wondproblemen
- Toenemende sufheid

Meer informatie over: Wanneer moet u contact opnemen met de polikliniek Neurochirurgie?

Indien u vragen en/of problemen heeft, kunt u contact opnemen met het volgende telefoonnummer:

**- binnen 48 uur na ontslag:
013-2216187 (regie afdeling)**

- na deze periode (tijdens kantooruren):
013-2210300 (polikliniek Neurochirurgie)

Bij acute problemen na kantooruren, verzoeken wij u contact op te nemen met de huisartsenpost in uw woonplaats.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis)
013-2210000

Locatie ETZ Elisabeth
Polikliniek Neurochirurgie
013-2210300
Route 42 neurocentrum balie 6 en 7
E-mailadres:
polinrc@etz.nl

Kliniek Neurochirurgie:
Etage D1, kamer 1t/m 16
013-2212242
Etage D3, kamer 32 t/m 47
013-2212243

Vragen over uw operatiedatum ?
okplanningnrc@etz.nl
Vragen over uw Gamma-knife behandeling ?
gammaknife@etz.nl
Vragen over de wond?
nazorg@etz.nl
Overige vragen?
secretariaatnrc@etz.nl

Controle bezoek

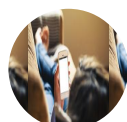

Ongeveer zes tot acht weken na de operatie komt u terug bij de neurochirurg die u heeft geopereerd of bij de arts-assistent die bij de operatie aanwezig was

Meer informatie over: Controle bezoek

De neurochirurg of de arts-assistent bespreekt met u de periode na de operatie en u kunt vragen stellen aan de arts.

Tot slot

Als u na het lezen van deze app nog vragen heeft, kunt u deze stellen aan u behandelend arts of aan de verpleegkundigen. Voor meer informatie kunt u ook terecht op; www.neurochirurgiebrabant.nl